2017

STATISTICS

(General)

Full Marks: 40

Time: 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1.		wer the following as directed : 1×4=4 দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ কৰা :
	(a)	Define population.
	1-7	সমষ্টিৰ সংজ্ঞা দিয়া।
	(b)	The q_x column of a life table is called
		(Fill up the gap)
		জীবন তালিকাৰ q_x স্তন্তক কোৱা হয়।
	•	(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
	(c)	Define null hypothesis.
		बिक्ड প্र कल्लब সংख्वा मिग्ना ।
	(d)	Regression coefficient $b_{xy} = b_{yx}$. (Write True or False)
		সমাশ্রমণ প্রাচল $b_{xy} = b_{yx}$.
		(সত্য নে অসত্য নিখা)

- 2. Answer the following questions : 2×3=6
  তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ কৰা :
  - (a) Distinguish between parameter and statistic.
     প্রাচন আৰু প্রতিদর্শজ্ব মাজব পার্থক্য লিখা।
  - (b) Explain 'expectation of life'. 'জীৱনৰ প্ৰত্যাশা' ব্যাখ্যা কৰা।
  - (c) Prove that correlation coefficient is the geometric mean between two regression coefficients.
    প্রমাণ কৰা যে সহসম্বন্ধ গুণাংক হ'ল সমাশ্রমণ গুণাংক দুটাৰ গুণোত্তবীয় মধ্যক।
- 3. Answer any two questions from the following: 5×2=10 তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা:
  - (a) Prove that correlation coefficient (r) lies between -1 and +1, i.e., -1 ≤ r ≤ 1.
     প্রমাণ কবা যে সহসম্বর্ধ গুণাংক (r) ব মান -1 আৰু +1-ৰ মাজত থাকে, অর্থাং -1 ≤ r ≤ 1.
  - (b) Define sampling distribution and standard error. Explain the uses of standard error. প্রতিচয়ন বন্টন 'আৰু প্রামাণিক ক্রটিব সংজ্ঞা দিয়া। প্রামাণিক ক্রটিব ব্যবহাববোব লিখা।

- (c) Define partial correlation coefficient and state its uses.
  আংশিক সহসম্বন্ধ গুণাংকৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰবোৰ লিখা।
- (d) What is life table? Describe the different columns of a complete life table.
  জীৱন তালিকা মানে কি? সম্পূৰ্ণ জীৱন তালিকাৰ বিভিন্ন সম্ভাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Prove that Net Reproduction Rate (NRR) ≤ Gross Reproduction Rate (GRR). প্ৰমাণ কৰা যে প্ৰকৃত প্ৰজনন হাৰ (NRR) ≤ স্থূল প্ৰজনন হাৰ (GRR).

4. Answer any two questions from the following : 10×2=20 তুলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

আৱশ্যকতাবোৰ ব্যাখ্যা কৰা ।

- (a) (i) What is principle of least squares?
  State the properties of least squares
  estimators. 2+3=5
  ন্যুনতম বৰ্গৰ নিয়মটো কি? ন্যুনতম বৰ্গ
  আকলকসমূহৰ ধৰ্মবোৰ লিখা।
  - (ii) What is scatter diagram? Explain the importance of scatter diagram.
    2+3=5
    প্ৰকীৰ্ণ চিত্ৰ মানে কি? প্ৰকীৰ্ণ চিত্ৰৰ

- (b) (i) Define F-statistic. State its applications in Statistics. 2+5=7 F-প্রতিদর্শজ্ব সংজ্ঞা দিয়া। পৰিসংব্যা বিজ্ঞানত ইয়াব ব্যৱহাৰবোৰ উল্লেখ কৰা।
  - (ii) We have always two lines of regression. Why? Explain. 3 আমি সদায় দুডাল সমাশ্রয়ণ বেখা কিয় ব্যৱহাৰ কৰোঁ? ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) (i) Define χ^2 (chi-square) statistic. State its applications. 2+5=7 χ^2 -প্রতিদর্শজ কি? ইয়াৰ ব্যৱহাৰবোৰ উল্লেখ কৰা।
  - (ii) Explain different mortality rates. 3
    বিভিন্ন ধৰণৰ মৃত্যুৰ হাৰবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Write short notes on any two of the following: $5\times2=10$

তলৰ যি কোনো দুটাৰ চমুকৈ টোকা লিখা:

- (i) Student's t-statistic ষ্টুডেন্টৰ t-প্ৰতিদৰ্শজ
- (ii) Multiple correlation coefficient বহু সহসম্বন্ধ গুণাক
- (iii) Birthrates and fertility rates জ্বাৰ হাৰ আৰু উৰ্বৰতাৰ হাৰ
- (iv) Multiple linear regression বহু বৈধিক সমাশ্রয়ণ
- (v) Product moment correlation coefficient পূৰণ আমক সহসম্বন্ধ গুণাংক

***